Adriaan Koelma

Adriaan Koelma is geboren op 25 oktober 1889 in Wolvega. Hij was de zoon van Salomon Koelma en Maria van der Walle. Hij trouwde op 12 mei 1920 in Dordrecht met Louisa Boerman (1892-1957). Ze kregen een zoon Jan Willem (1921) en een dochter Adriana (1922).

In 1923 verhuisde het gezin naar Alkmaar, waar hij gemeentesecretaris werd. Hij was daarnaast tussen 1933 en 1946 docent bij de leerstoel Bestuurskunde in Rotterdam.

Zijn zoon Jan Willem (Wim) was in 1938 patrouilleleider bij de Uiverpatrouille van de Geuzen. Een jaar later werd hij vaandrig bij de groep.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog was Adriaan actief in het verzet. Op 4 mei 1942 werden 460 Nederlandse mannen in het voormalige Kleinseminarie Beekvliet bij St Michielsgestel vastgezet. Ruim twee maanden later werden op 13 juli 1942 nog eens 800 gijzelaars in het nabijgelegen kamp Haaren geïnterneerd. Adriaan was één van hen. Hij kwam in december 1942 weer vrij.

Na zijn vrijlating ging hij weer aan het werk. Op 17 juni 1944 werd hij op last van de Duitse bezetter gearresteerd en opgesloten in het huis van bewaring aan de Weteringschans te Amsterdam. Hij werd op 8 juli 1944 ontslagen als gemeentesecretaris van Alkmaar. Op 28 juli werd hij overgebracht naar kamp Vught en kreeg kampnummer 10689. Op 5 september ging hij op transport naar Duitsland, waar hij werd vastgezet in concentratiekamp Sachsenhausen. Toen de geallieerde legers steeds verder Duitsland binnendrongen, moesten de kampbewoners zich op mars begeven naar Lübeck, waar zij door een Russisch leger werden bevrijd.

Op 31 mei 1945 keerde Koelma zwaar ziek in Alkmaar terug. Hij werd een week later opnieuw benoemd tot gemeentesecretaris, maar het duurde tot 19 oktober voor hij zijn werkzaamheden feitelijk kon hervatten. Mede op basis van een verzoekschrift van de burgerij aan de Koningin werd hij in september 1946 tot burgemeester van Alkmaar benoemd. Hij was in die functie beschermheer van de padvinders in Alkmaar. Eerder dat jaar was hij benoemd tot buitengewoon hoogleraar aan de Economische Hogeschool Rotterdam.

In 1948 moest Koelma vanwege gezondheidsklachten als gevolg van de oorlog al zijn functies neerleggen. In oktober 1948 verhuisde het gezin naar Amsterdam. Hij is overleden op 11 juni 1952 in Amsterdam en werd begraven op de Gemeentelijke Begraafplaats in Alkmaar. Hij staat bij de Oorlogsgravenstichting geregistreerd als *Slachtoffer van de oorlog.* Zijn naam staat op het verzetsmonument in Wolvega.

Meer informatie

Adriaan Koelma - Wikipedia
Adriaan Koelma (Weststellingwerf, 25 oktober 1889 - Amsterdam, 11 juni 1952) - Oorlogsbronnen.nl
Search for documents in the Arolsen Archives
Adriaan Koelma | Oorlogsgravenstichting
Alkmaarsche Courant | 16 april 1948 | pagina 2 - Kranten Regionaal Archief Alkmaar
Alkmaar - Gemeentelijke begraafplaats Westerweg - Stichting Dodenakkers.nl
Klijzing / Koershuis - Stichting Neerlandsch Verzetsmonument
Wolvega, verzetsmonument - Nationaal Comité 4 en 5 mei : Nationaal Comité 4 en 5 mei
regionaalarchiefalkmaar.nl/collecties/archieven/archieven-2/scans/NL-AmrRAA-95.004/2.7.3.37/start/0/limit/10/highlight/1
De Heeren van Alkmaer - Gemeente Alkmaar
(PDF) De vroege geschiedenis van de (lokale) bestuurswetenschappen: Adriaan Koelma als opvolger van Gerrit van Poelje
Het nieuws van den dag » 15 mei 1920 - Art. 31 | Delpher
Nieuwe Haarlemsche courant » 14 jul 1921 - Art. 12 | Delpher
Algemeen Handelsblad » 20 apr 1957 - Art. 119 | Delpher
Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 24, 1938, no. 6, 1938 » 1938-06 - Pag. 16 | Delpher
Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 25, 1939, no. 7, 1939 » 1939-07 - Pag. 32 | Delpher

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op http://vrijheid.scouting.nl voor meer informatie en alle andere verhalen.